

**Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України**

Кафедра управління у сфері цивільного захисту

Кришталь Т. М.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Навчально-методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої
освіти спеціальності 081 «Право»

Черкаси – 2020

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри управління у сфері цивільного захисту Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (протокол № _____ від «__» _____ 2020 р.)

Кришталь Т. М.

Економічна теорія: [навчально-методичні вказівки до виконання контрольної роботи для підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 081 «Право»] / Т. М. Кришталь// Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2020. – 18 с.

© Кришталь Т. М.

© Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА.....	4
ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	5
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ...	5
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	6
ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	15

ВСТУП

Навчально-методичні вказівки з навчальної дисципліни «Економічна теорія» адресовано для студентів заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право».

У даних рекомендаціях викладено матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Економічна теорія», зокрема, подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи здобувача, форм і методів поточного та підсумкового контролю, оцінювання результатів засвоєння знань здобувачів, вимоги до оформлення контрольної роботи та вибору варіанту, завдання для виконання контрольної роботи. У необхідному об'ємі вказано базову та допоміжну літературу.

Метою навчальної дисципліни «Економічна теорія» є: формування у здобувачів сучасного економічного мислення, адекватного ринковим відносинам; навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем; уміння використовувати теоретичні знання у практичній діяльності, виходячи з концептуальних основ розвитку ринкової економіки.

Відповідно основні завдання вивчення дисципліни «Економічна теорія»: пізнання економічної теорії як науки, її предмету, методів та функцій; розкриття основного змісту сучасних шкіл економічної теорії; аналіз закономірностей розвитку ринкової економіки як основи функціонування різних сучасних господарських систем; розкриття закономірностей суспільного відтворення та економічного зростання в економіці; сучасні процеси глобалізації світогосподарських зв'язків та шляхи вирішення загальноцивілізаційних проблем людства.

Після вивчення навчальної дисципліни «Економічна теорія» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- основні економічні поняття, категорії, закони;
- історичний досвід становлення національної економіки;
- загальні основи ринкової економіки;
- суспільне виробництво та його сучасну структуру;
- систему відносин власності в Україні;
- основні показники економічної діяльності мікроекономічних суб'єктів та макроекономічні показники;
- функції та структуру ринку;
- форми та типи ринкових зв'язків;
- регулювання діяльності монополій;
- закони грошового обігу;
- закономірності функціонування фінансово-кредитної системи;

- джерела формування доходів населення;
- економічну роль маркетингу;
- маркетингові форми дослідження ринку;
- мету та завдання менеджменту як наукової системи управління в умовах ринкової економіки;
- стан і перспективи розвитку економіки України;
- тенденції розвитку світового господарства;
- шляхи та проблеми інтеграції економіки України у світове господарство.

вміти:

- аналізувати закономірності та тенденції розвитку суспільного виробництва та соціально-економічні зміни в суспільстві;
- правильно застосовувати економічні поняття у практичній діяльності;
- на основі аналізу робити конкретні висновки з тієї чи іншої проблеми;
- використовувати отримані знання в галузі економічної теорії у практичній роботі правника;
- аналізувати з наукових позицій явища і процеси, що відбуваються в економічному житті України і світу;
- застосовувати знання економічних теорій та моделей до аналізу сучасної економічної політики.

Завдання, що становлять зміст контрольної роботи здобувача, охоплюють усю структуру навчальної дисципліни, і сформульовані так, що повною мірою дають змогу перевірити, як студенти засвоїли знання з курсу.

Кожен варіант контрольної роботи містить три питання. Усі варіанти рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА

Самостійна підготовка – це безперервний процес самостійної роботи здобувачів щодо поглиблення та поповнення знань, вмінь та навичок, необхідних для успішного оволодіння знаннями по даній дисципліні.

Головною метою самостійної роботи здобувача є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи здобувача є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи здобувача визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого здобувача можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

У процесі самостійної роботи здобувачі мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;
- опрацювання нормативно-правових актів; статистичної інформації тощо.

Самостійна підготовка включає в себе:

- вивчення документів законодавчого і нормативного характеру;
- постійне ознайомлення з новою юридичною, економічною, спеціальною та іншою літературою відповідно до напрямку діяльності.

Вибір питань для самостійного вивчення може бути обумовлений зацікавленістю здобувача, його прагненням до поглиблення своїх знань і навичок напрямку діяльності, а також виходячи з необхідності ліквідувати прогалини в знаннях, що можуть призвести до помилок у роботі.

Викладач може дати здобувачу індивідуальне завдання, вказавши, яку літературу необхідно вивчити і встановити строк, необхідний для цього, або

запропонувати підготувати реферат по обумовленій темі, скласти проект документа. У такому разі план самостійної підготовки розробляється здобувачем і затверджується викладачем.

Самостійному вивченню здобувачами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння здобувачами тем, передбачених програмою дисципліни «Економічна теорія».

Одним з методів контролю знань дисципліни «Економічна теорія» є контрольна робота здобувача.

Форма підсумкового контролю – залік.

Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю:

1. Економічна теорія: її предмет і структура.
2. Методи пізнання економічних процесів і явищ.
3. Економічні закони та категорії.
4. Функції економічної теорії.
5. Сутність і структура продуктивних сил і виробничих відносин.
6. Економічна система та її структурні елементи.
7. Виникнення та основні етапи становлення і розвитку економічної теорії.
8. Розвиток економічної думки в Україні.
9. Сучасні напрямки економічної теорії.
10. Суспільне виробництво та його структура.
11. Форми організації суспільного виробництва.
12. Фактори суспільного виробництва.
13. Суспільний продукт та його форми.
14. Показники ефективності виробництва.
15. Сутність економічного прогресу та охарактеризуйте основні його критерії.
16. Суть власності, її економічні та юридичні сторони.
17. Типи, види та форми власності.
18. Об'єкти і суб'єкти власності.
19. Роздержавлення і приватизація, їх форми.
20. Тенденції розвитку відносин власності в економіці України.
21. Товар та його властивості.
22. Двоїтий характер праці, втіленої в товар.
23. Закон вартості та його функції.
24. Теорії вартості, їх основні положення.
25. Закон попиту і пропозиції.
26. Сутність та класифікація цін в умовах ринкової економіки.
27. Суть ринкової рівноваги. Еластичність попиту та пропозиції.
28. Історія виникнення грошей.
29. Суть і функції грошей.
30. Грошова система, її елементи.
31. Грошовий обіг. Шляхи його зміцнення в Україні.
32. Інфляція, її ознаки та типи.
33. Антиінфляційна політика.
34. Причини та соціально-економічні наслідки інфляції.

35. Поняття ринку та причини його появи.
36. Риси ринку та його функції.
37. Види ринків.
38. Поняття ринкової інфраструктури. Організаційні форми ринку.
39. Основні суб'єкти ринкової економіки.
40. Товарні біржі як складова ринку.
41. Фондова біржа як елемент ринкової інфраструктури.
42. Біржі праці. Зайнятість, безробіття в Україні.
43. Конкуренція: її суть, завдання та види.
44. Форми монополістичних об'єднань.
45. Методи ведення конкурентної боротьби.
46. Монополія: її суть, причини появи та типи.
47. Антимонопольне законодавство. Демонізація економіки сучасної України.
48. Підприємницька діяльність: суть, ознаки, форми.
49. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності.
50. Акціонерні підприємства в Україні
51. Види підприємств в Україні.
52. Виробничий потенціал підприємства та структура його виробничих фондів.
53. Сутність та класифікація підприємств.
54. Державне підприємство: його суть, структура та функції.
55. Необхідний та додатковий продукт як критерії виробництва.
56. Валютний курс. Конвертованість грошей.
57. Доходи населення, їх види і джерела формування.
58. Заробітна плата, її види, форми та системи.
59. Соціальні (суспільні) фонди споживання.
60. Сімейні доходи, їх структура.
61. Сутність, походження та еволюція маркетингу.
62. Принципи, завдання та функції маркетингу.
63. Сутність менеджменту та його функції.
64. Виникнення та розвиток менеджменту.
65. Суть і функції фінансів.
66. Структура фінансової системи.
67. Бюджет, бюджетна система та її ланки.
68. Кредитна система та її структура.
69. Сутність і багатогранність процесу відтворення.
70. Основні типи процесу відтворення.
71. Податки і податкова система.
72. Банківська система України.
73. Сутність та форми процесу відтворення.
74. Нагромадження та його ефективність.
75. Сутність, типи і фактори економічного зростання.
76. Теоретичні уявлення про роль держави в економіці.
77. Суб'єкти та об'єкти державного регулювання.
78. Економічні функції держави.

79. Форми і методи державного регулювання економіки.
80. Органи державного регулювання економіки.
81. Суть, риси та етапи розвитку світового господарства.
82. Світовий ринок товарів та послуг.
83. Основні форми сучасних міжнародних економічних відносин.
84. Дайте визначення міжнародної економічної інтеграції та її форм.
85. Основні напрямки міжнародного співробітництва України.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання результатів засвоєння знань студентів здійснюється у такий спосіб і за такими критеріями: усне та письмове опитування; результати самостійної роботи (контрольна робота); результати заліку.

Шкала оцінювання знань наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D		
50-54	E	задовільно	не зараховано
35-49	FX	незадовільно	
1-34	F	незадовільно	

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувача, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Економічна теорія».

Робота повинна бути надрукована на аркушах формату А4 шрифтом Times New Roman, розмір 14, інтервал – 1,5 (поля: верхнє та нижнє 2 см, лїве 3,5 см, праве 1,5 см) та вкладена у файл. Обсяг роботи – 10-15 друкованих аркушів.

Структура контрольної роботи: титульний лист, зміст, відповіді на питання, список використаних джерел.

Під час виконання роботи потрібно спочатку зазначити питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані чорнилами одного кольору, державною мовою, акуратно оформлені.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, підібрати і опрацювати нормативні акти, літературні джерела, передивитися записи, зроблені на лекціях.

При відповіді на питання – обов'язково робити посилання на нормативні акти держави, літературні джерела і використовувати їх при розкритті питань.

На кожній сторінці слід залишати поля шириною 30 – 35 мм для зауважень рецензента. В кінці роботи потрібно вказати перелік використаних джерел, поставити дату і підпис.

У список використаних джерел вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання. Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті або в алфавітному порядку. Відомості про джерела повинні включати: прізвище та ініціали автора, місце видання, видавництво та рік видання, кількість сторінок. Посилання в тексті на джерела потрібно розташовувати у квадратних дужках, порядковий номер згідно з списком літератури.

Виконана робота направляється в інститут на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань здобувачів дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність здобувача:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- аналізувати зміст правових актів, які нормують організацію економічних відносин в Україні;
- робити узагальнюючі висновки по питанню, яке винесено на розгляд.

Оцінка за виконання контрольної роботи виставляється за наступною системою:

- **«60 балів»** – якщо здобувач показав глибокі знання програмного матеріалу, грамотно і логічно його виклав, бачить проблеми та протиріччя, аналізує та розв’язує складні завдання, застосовуючи при цьому діючі нормативно-правові акти;
- **«50 балів»** – якщо здобувач твердо знає і виклав програмний матеріал, крім відтворення знань, ще і вміє розв’язувати типові завдання; без істотних помилок та вірно використав свої знання при виконанні завдання;
- **«40 балів»** – якщо здобувач в основному виклав матеріал, не розкривши окремих деталей, допустивши окремі несуттєві помилки при відповіді на теоретичні та практичне питання; продемонстрував вміння відтворити знання;
- **«незадовільно»** – якщо здобувач дав неправильну відповідь на поставлені питання або не по суті питання, або робота виконана не по варіанту.

Отримавши контрольну роботу з рецензією викладача, здобувач відділення заочного навчання зобов’язаний уважно ознайомитися із зауваженнями рецензента та внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її на рецензію.

Контрольна робота, що виконана не за своїм варіантом, в якій розкриті не всі питання, не має списку використаної літератури - не зараховується.

Отже, контрольна робота може бути незарахована у таких випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- завдання виконане з порушенням вимог, в т.ч. стосовно обсягу;
- не виконано або не вірно виконано одне із питань.

Здобувачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Варіант завдання контрольної роботи визначається по порядковому номеру здобувача у списку навчальної групи.

Роздрукована контрольна робота передається методисту відділення заочного навчання.

Здобувач при необхідності може звернутися за усною або письмовою консультацією до викладача.

Перелік завдань до контрольної роботи з навчальної дисципліни «Економічна теорія»

Варіант №1

Дайте відповідь на питання:

1. Сутність, предмет і завдання сучасної економічної теорії.
2. Теорії вартості: розкрийте їх зміст, обґрунтуйте підхід до визначення величини вартості.
3. Закон зростання потреб і соціально-економічна ефективність виробництва.

Варіант №2

Дайте відповідь на питання:

1. Виникнення та етапи розвитку економічної теорії як науки
2. Визначте функції і роль грошей у ринковій економіці.
3. Економічні ресурси та їх обмеженість. Вибір оптимального варіанту їх застосування.

Варіант №3

Дайте відповідь на питання:

1. Як ви розумієте поняття виробнича та невиробнича сфери суспільного господарства?
2. Характеристика законів грошового обігу.
3. Проаналізуйте взаємодію попиту і пропозиції. Ринкова рівновага.

Варіант №4

Дайте відповідь на питання:

1. Проаналізуйте розвиток економічної думки в Україні.
2. Сутність ринку, необхідні умови його виникнення і розвитку. Охарактеризуйте функції ринку.
3. Теорія фірми. Ресурси фірми. Капітал фірми: сутність, структура, оборот та кругообіг.

Варіант №5

Дайте відповідь на питання:

1. Економічні закони, їх пізнання та використання.
2. Конкуренція і монополія в ринковій економіці. Проаналізуйте антимонопольне законодавство України.
3. Виникнення і розвиток грошових відносин.

Варіант №6

Дайте відповідь на питання:

1. Охарактеризуйте потреби як рушійні сили економічного розвитку.

Види потреб.

2. Сутність, принципи та об'єктивні умови підприємницької діяльності в Україні.

3. Менеджмент та маркетингова діяльність фірми.

Варіант №7

Дайте відповідь на питання:

1. Економічні ресурси та їх види.

2. Витрати виробництва. Собівартість. Формування витрат виробництва в сучасних умовах.

3. Формування та розподіл національного продукту.

Варіант №8

Дайте відповідь на питання:

1. Натуральна форма суспільного виробництва: умови її виникнення та основні риси.

2. Закон попиту. Крива попиту. Цінова еластичність попиту.

3. Циклічний характер розвитку економіки. Економічний цикл та його фази. Класифікація економічних циклів.

Варіант №9

Дайте відповідь на питання:

1. Проаналізуйте генезис, сутність та основні риси товарної форми виробництва.

2. Закон пропозиції. Крива пропозиції. Цінова еластичність пропозиції.

3. Безробіття, його зміст, причини, види, форми. Наслідки впливу безробіття на економіку.

Варіант №10

Дайте відповідь на питання:

1. Характеристика праці, що створює товар.

2. Соціально-економічна сутність і роль бюджету держави. Склад і структура доходів і витрат державного бюджету.

3. Основні форми міжнародних економічних відносин. Торговельний і платіжний баланс країни.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: офіц. текст : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р. : станом на 1 січня 2006 р.]. – К. : Мін-во Юстиції України, 2006. – 124 с.
2. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 № 108/95-ВР.
3. Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна» від 18 січня 2018 року № 2269-VIII.
4. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 № 3480-IV.
5. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» від 26 вересня 2003 р. № 3659-XII.
6. Закон України «Про природні монополії» від 20 квітня 2000 р. № 1682-III.
7. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001р. №2210-111.
8. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 № 236/96-ВР.
9. Закон України «Про приватизаційні папери» № 2173-XII від 06.03.1992.
10. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50, № 50-51. – Ст. 572.
11. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
12. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
13. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13, № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
14. Антимонопольна діяльність: Підручник / За ред. проф. В.Д. Лагутіна. – К.: КНТЕУ, 2005.
15. Башнянин Г. І. Політична економія. – К.: Ніка-центр, 2000.
16. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія.: Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
17. Беляєв О. О, Бебело А.С. Політична економія: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2001.
18. Брезгалин А.В. Переходная экономика: Курс лекций по политической экономии. – М.: Таурус, Просперус, 1994.
19. Гайгер Линвуд Т. Макроэкономическая теория и переходная экономика. Пер. с англ. – М., 1996.
20. Гальчинський А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Основи економічної теорії: Підручник для підготовки молодших спец. – К.: Вища школа, 1995.
21. Гальперин В.М. и др. Микроэкономика. – М.: СПб. Экон. Шк., 1994.
22. Гребенников П.И. и др. Микроэкономика: Учебник. – М., СПб.: Изд-во СПбУЭФ, 1996.

23. Жид Ш., Рист Ш. История экономических учений. Перевод с англ. – М., 1995.
24. Заблоцький Б.Ф., Кокошко М.Ф., Смовженко Т.С. Економіка України. – Л., 1997.
25. Економіка / За ред. С.В. Степаненка. – К.: КНЕУ, 2001.
26. Економічна теорія. Політекономія : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. – 8-ме вид., перероб. і допов. – К.: Знання, 2012. – 702 с.
27. Економічна теорія / За заг. ред. Є.М. Воробйова. – К.-Х.: Корвін, 2001.
28. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. - 7-ме вид., стер. - К.: Знання-Прес, 2008.- 719 с.
29. Економічна теорія: навч. посібник / В. П. Решетило, Г. В. Стадник, Н. В. Можайкіна та ін.; за заг. ред. В. П. Решетило; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 290 с.
30. Економічна теорія. Макроекономіка: підручник / за ред. В. М. Тарасевича. – К.: Знання, 2012. – 206 с.
31. Економічна теорія. Міжнародна економіка: підручник / за ред. В. М. Тарасевича. – К.: Знання, 2012. – 143 с.
32. Лановик Б.Д. Економічна історія України і світу. – К.: Вікар, 2002.
33. Макроекономіка: Підручник / За ред. А.Г.Савченко. – К.: Либідь, 1995.
34. Макконел К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы, политика, В 2 томах., перевод с англ. – М., 1992.
35. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. – М.: «Дело» ЛТД, 1994. – 702 с.
36. Мочерний С.В. Політична економія: Підручник. – 2-ге вид. – К.: Знання 2005.
37. Мочерний С. В., Мочерна Я. С. Політична економія: Навч. посібник. - 2-ге вид., виправ. і доп. - К.: Знання, 2007.
38. Мочерний С.В., Ларіна Я.С. Політекономія: Підручник. - 3-те вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 390 с.
39. Олійник О.М., Татаринцева А.С. Основы менеджменту: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Запоріжжя: ЗНУ, 2007. – 108 с.
40. Основы економічної теорії / Під ред. С.О.Дзюбика. – К., 1994.
41. Основы економічної теорії / Під ред. Г.Н.Климка. – К., 1994.
42. Основы економічної теорії: Політекономічний аспект: Підручник / За ред. Климка Г.Н. та Нестеренка В.П. – К.: Вища школа, 1994.
43. Основы економічної теорії / За ред. Г.Н.Климка. – К.: Знання-Прес, 2002.
44. Основы економічної теорії / За ред. С.В. Мочерного. – К.: Академія, 2004.
45. Основы економічної теорії / За ред. проф. Ю.В. Ніколенка: Підручник. – К.: „Либідь”, 1998.
46. Павленко А. Ф., Войчак А. В. Маркетинг: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. — 246 с.
47. Політична економія: Навч. посіб. / За ред. проф. К.Т. Кривенка. — К.: КНЕУ, 2005. — С. 485—501.

48. Політична економія: Навч. посіб. /За ред. Башнянина Г. І., Шевчука Є.С. Львів: «Магнолія плюс», 2006.
49. Політична економія: Навч. посіб. /За ред. Ніколенка Ю. В. – К.: ЦУЛ, 2003.
50. Політична економія: Навч. посібник / за ред. Г. А.Огапяна. – К.: МАУП, 2003. – 520 с.
51. Політична економія: навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / за ред. В.О.Рибалкіна, В.Г.Бодрова. – К.: Академвидав, 2004. – 672 с.
52. Подсолонко О.А. Менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2003. – 370 с.
53. Радіонова І.Ф. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. – Таксон, 1996.
54. Самуэльсон Г.А. Экономика. Вводный курс. Перевод с англ. – М., 1993.
55. Семюельсон Пол А., Нордгауз Вільям Д. Макроекономіка / Пер. з англ. К.: Основи, 1995.
56. Семюельсон Пол А., Нордгауз Вільям Д. Мікроекономіка / Пер. з англ. К.: Основи, 1998.
57. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія і практика становлення. – К.: Знання-Прес, 2004. — 454 с.
58. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент: Підручник. – 2. вид., випр. и доп. – К.: Академвидав, 2007. — 472с.
59. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика. Перевод с англ. – М., 1993.
60. Якобчук В. П. Економічна теорія: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / В. П. Якобчук. – Житомир: Рута, 2012. – 314 с.
61. Ястремський О., Гриценко О. Основи мікроекономіки: Підручник. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2004.